

חֲדוֹת כָּל הַחֲדוֹת מֵאִיר לְמִינֵן
בְּשִׁמֶן מִשְׁחָה עֲלִיּוֹן, וּמֵאִיר
לְשִׁמְאֵל בַּחֲדוֹת הַיּוֹן הַטּוֹב,
מֵאִיר לְאַמְצַע בַּחֲדוֹה [של הארומון]
שֶׁל שְׁנֵי צְדִידִים. רוּחַ מִתְעוֹרְרֵת
וְרוּחַ עוֹלָה וְנִתֵּן בְּרוּחַ.

דְּבֻקִים זֶה בְּזֶה. שְׁלֹשׁ נִכְנָסִים
לְשִׁלֵּשׁ. מִתּוֹךְ שְׁלֹשׁ יוֹצֵאת בְּרִית
אַחַת שְׂדֻבְקָה בְּבְרִית. עוֹבְרֵת
הַרוּחַ הַעוֹלָה וּמִתְעַבְרֵת מִמֶּנּוּ.
כְּשֶׁנִּתְּנָת בְּשְׁנֵי צְדִידִים, נִדְּבָקִים
רוּחַ בְּרוּחַ, וּמִתְעַבְרוֹת מִשְׁלֵשָׁה
בְּנִים. וְנַח וְתֻבָּה יֵצְאוּ מֵהֶם
שְׁלֵשָׁה, כְּמוֹ שְׁלֹשֶׁת הָעֲלִיּוֹנִים,
וְאַלֶּה הֵם שִׁיֵּצְאוּ מִתּוֹךְ הַתְּבָה -
שֵׁם וְחַם וְיֶפֶת. שֵׁם שְׂבַצַד יִמִּין,
חַם שְׂבַצַד שְׂמָאל, יֶפֶת אֲרֻמָּן
שְׂכוֹלֵל אוֹתָם.

וְחַם הוּא אָבִי כְנַעַן, זִהְמַת הַזֶּהָב
תַּחַת סִיגִים. הַתְּעוֹרְרוֹת רוּחַ
הַטְּמָאָה שֶׁל נַחֵשׁ הַקְּדוּמוֹנִי. וְלִכְן
רָשַׁם וְאָמַר, וְחַם הוּא אָבִי כְנַעַן.
שֶׁהֵבִיא קְלָלוֹת עַל הָעוֹלָם. אוֹתוֹ
כְנַעַן שֶׁהִתְקַלֵּל, אוֹתוֹ כְנַעַן
שֶׁהִחְשִׁיף פְּנֵי הַבְּרִיּוֹת.

וְכֵן [גַּלְסָם] לֹא יֵצֵא מִכָּלֵל כָּלָם,
אֲלֹא זֶה שְׂפָתוֹב וְחַם הוּא אָבִי
כְנַעַן, אוֹתוֹ שֶׁהִחְשִׁיף אֶת
הָעוֹלָם, וְלֹא כְתוּב בְּכָלֵל זֶה וְשֵׁם
הוּא אָבִי כְּךָ אוֹ יֶפֶת הוּא אָבִי כְּךָ,
אֲלֹא מִיֵּד קִפְצֵן וְאָמַר וְחַם הוּא
אָבִי כְנַעַן. וְדַאי.

וְעַל זֶה, כְּשֶׁבֵּא אֲבָרְהָם, מַה
פְּתוּב? (בְּרֵאשִׁית יב) וַיַּעֲבֹר אֲבָרְם
בְּאַרְצָה. שְׁעָרֵינֵן לֹא הָיָה קִיּוּם שֶׁל
הָאֲבוֹת וְלֹא כִּיאוּ זֶרַע שֶׁל יִשְׂרָאֵל
לְעוֹלָם שִׁיֵּצֵא הַשֵּׁם הַזֶּה וַיִּכְנָס
שֵׁם עֲלִיּוֹן קְדוֹשׁ. כְּשֶׁהָיָה יִשְׂרָאֵל
צְדִיקִים, נִקְרָאָה הָאֲרֶץ עַל הַשֵּׁם
הַזֶּה - אֲרֶץ יִשְׂרָאֵל. כְּשֶׁלֵּא זָכוּ,
נִקְרָאָה הָאֲרֶץ עַל שֵׁם אַחֵר - אֲרֶץ
כְּנַעַן.

וְעַל זֶה כְּתוּב (שם ט) וַיֹּאמֶר אֲרוּר
כְּנַעַן עֶבֶד עֶבְדִים יִהְיֶה לְאַחִיו.

מִיָּה נְהִירוֹ דְקִיק. חֲדוֹה דְכָל חֲדוֹן נְהִיר
לְיִמִּנָּא בְּמִשְׁחָה רְבוּת עֲלָאָה. וְנְהִיר לְשִׁמְאֵל
בַּחֲדוֹה דְחִמְרָא טֹב, נְהִיר לְאַמְצַעִיתָא
בַּחֲדוֹה (ר"א דִּארְמוֹנָא) דְתַרִּין סְטְרִין. רוּחַ אֲתַעַר

וְרוּחַ סְלָקָא וְאַתִּיֵּהִיב בְּרוּחָא.

דְּבֻקָן דָּא בְּדָא. תְּלַת עָאלין בְּתַלַּת. מְגוּ תְּלַת
נְפָקָא חַד בְּרִית דְּדְבָקָא בְּבְרִית.
אַתְעַבְרַת רוּחַ דְּסְלָקָא, מִתְעַבְרַת מִיָּה. כַּד
אַתִּיֵּהִיבַת בְּתַרִּין סְטְרִין אֲתַדְבְּקוּ רוּחָא
בְּרוּחָא (דף עג ע"א) וּמִתְעַבְרָן מִתְּלַת בְּנִין. וְנַח
וְתִיבָה נְפָקוּ מִיָּהוּ תְּלַתָּא, כְּגוֹוֹנָא דְתְּלַתָּא
עֲלָאִין, וְאַלִּין אֲנוּן דְנִפְקוּ מְגוּ תִיבּוּתָא שֵׁם
וְחַם וְיֶפֶת. שֵׁם דְּבִסְטֵר יִמִּנָּא, חַם דְּבִסְטֵר
שְׂמָאֵלָא. יֶפֶת אֲרֻמוֹנָא דְכָלִּיל לוּן.

וְחַם הוּא אָבִי כְנַעַן. זִוְהֵמָּא דְדִהֲבָא תַּחוֹת
קְסִטִּיפִין. אֲתַעַרוּתָא דְרוּחָא מְסֻאָבָא
דְנַחֵשׁ קְדַמָּאָה. וּבְגִין כְּךָ רְשִׁים וְאָמַר, וְחַם
הוּא אָבִי כְנַעַן. דְּאִיִּתִּי לוֹוֹטִין עַל עֲלָמָא.
הֵהוּא כְנַעַן דְּאַתְלִטְיָא. הֵהוּא כְנַעַן דְּאַחְשִׁיף
אַנְפֵי בְרִיִּין.

וּבְגִין כְּךָ (כִּלְהוּ) לֹא נִפִּיק מְגוּ כָּלֵלָא דְכָלְהוּ
אֲלֹא דָּא דְכְּתִיב וְחַם הוּא אָבִי כְנַעַן.
הֵהוּא דְאַחְשִׁיף עֲלָמָא, וְלֹא כְתִיב בְּכָלֵלָא דָּא
וְשֵׁם הוּא אָבִי כְּךָ אוֹ יֶפֶת הוּא אָבִי כְּךָ, אֲלֹא
מִיֵּד קִפְצֵן וְאָמַר וְחַם הוּא אָבִי כְנַעַן. וְדַאי.

וְעַל דָּא כַּד אֲתָא אֲבָרְהָם מַה כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית יב)
וַיַּעֲבֹר אֲבָרְם בְּאַרְצָה. דְּעַד לֹא הָוָה
קִיּוּמָא דְאַבְהֵן וְלֹא אֲתוּ זֶרַעָא דְיִשְׂרָאֵל
בְּעֲלָמָא, דִּיפּוּק שְׂמָא דָּא וַיִּיעוֹל שְׂמָא עֲלָאָה
קְדִישָׁא. כַּד הָווּ זְפִאִין יִשְׂרָאֵל אֲקָרִי אֲרַעָא
עַל שְׂמָא דָּא אֲרֶץ יִשְׂרָאֵל. כַּד לֹא זָכוּ אֲקָרִי
אַרַעָא עַל שְׂמָא אַחְרָא, אֲרֶץ כְּנַעַן.

וְעַל דָּא כְּתִיב, (בְּרֵאשִׁית ט) וַיֹּאמֶר אֲרוּר כְּנַעַן